

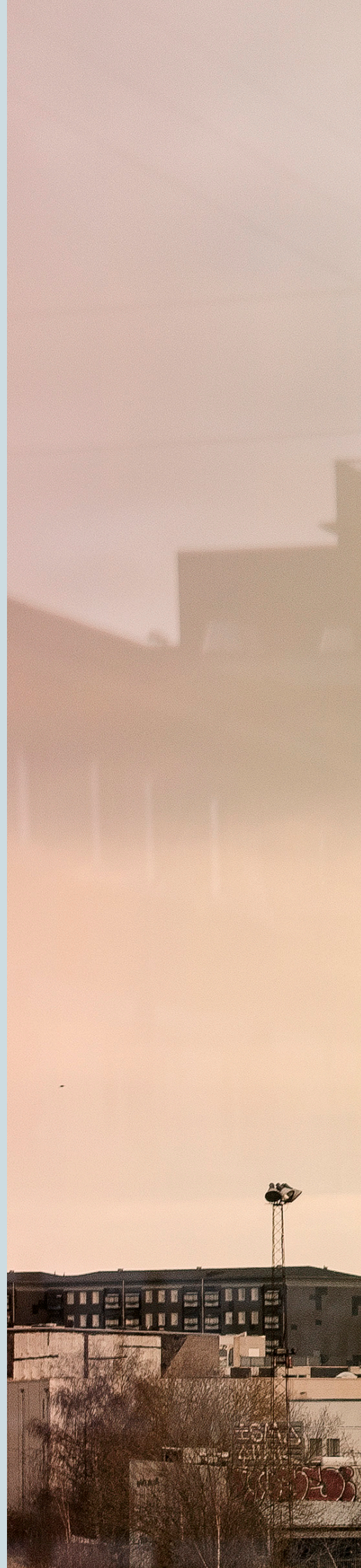

Nationalt Center for
Forebyggelse af Ekstremisme

Danske salafi- organisationer under COVID- 19

Onlineaktiviteter og rekrutteringspropaganda

Juni 2020

Nyere forskning udført under COVID-19 finder, at religion fungerer som et redskab til krisestyring¹. Religiøse organisationer fungerer også som tilflugtssted og tilbyder social trøst i tider med krise². Forskningen viser også, at en følelse af social eksklusion og manglende tilhørsforhold er afgørende drivkræfter i radikaliseringsprocesser³. Og at isolerede individers accept af ekstremistiske overbevisninger og handlinger sandsynligvis vil øges gennem online interaktion med karismatiske skikkelser⁴. Derfor kan der i forbindelse med COVID-19 være en risiko for en stigende radikaliseringsproces online. Krisens apokalyptiske potentialer er også allerede blevet udnyttet af terrororganisationen, der kalder sig Islamisk Stat (IS), som fx har kaldt COVID-19 for tegn på verdens undergang. COVID-19 kaldes også for Allahs væbnede kamp, og terrororganisationen har eksempelvis opfordret til terrorhandlinger med fortællingen om, at hvis du alligevel skal dø af COVID-19, kan du lige så godt dø som martyr⁵.

Online aktiviteter under COVID-19

Flere danske salafiororganisationer udnytter også COVID-19-krisen i deres rekrutteringsstrategi på sociale medier (SoMe).

Organisationerne tilbyder online live-oplæg med få dages mellemrum. Og at dømmen ud fra antallet af visninger er der også flere, der ser med. Møder og undervisning (dars), der tidligere var offline, er også rykket på SoMe og tilbydes flere gange om ugen. Følgere kan deltage i undervisningen ved at henvende sig til organisationens

officielle facebook-profil, hvorfra de bliver viderestillet.

Nogle organisationer har også etableret sig i områder, hvor det tidligere har været vanskeligt for dem at få fodfæste.

Online rekrutteringspropaganda under COVID-19

Flere danske salafiororganisationer anvender endvidere COVID-19 strategisk til at optegne skillelinjer. Imens de ikke opfordrer til at gå imod de danske myndigheders anvisninger, kritiserer de, at COVID-19-anbefalinger ikke har fundament i islam og sharialovgivningen. Og de COVID-19-anvisninger, organisationerne fremsætter online, tager i stedet udgangspunkt i klassisk islamisk litteratur (Koranen, ahadith etc.) og profetens måde at leve på (sunnah). I tekst, video og billeder uploadet under COVID-19 kalder de også på etableringen af et islamisk kalifat. Og flere live-oplæg handler mere specifikt om, hvordan den aktuelle COVID-19-krise ville have været håndteret under et kalifat. Det mest set har mere end 13.000 visninger.

Fortællingen fra de danske salafiororganisationer er overordnet set, at COVID-19 er tegn på dommedag og en prøvelse fra Allah. Og der refereres til tidligere epidemier under profetens tid og klassisk islamisk litteratur, der understreger netop dette. De retroende anses i den forbindelse som de bedst stillede, og rekrutteringsstrategien bliver at opfordre alle danske muslimer til at vende sig mod (organisationernes forståelse af) islam, inden det er for

sent.

De danske salafiorganisationer omtaler også – ligesom IS - COVID-19 som "Allahs soldater" og den aktuelle coronakrise som Allahs væbnede kamp. I den forbindelse refererer de til klassisk islamisk litteratur, der omhandler, hvordan man skal forholde sig til områder med sygdom. Især refererer de doktriner herfra, der opfordrer muslimer til at undlade at rejse til områder med sygdom, og tilskynder muslimer, der befinder sig i områder med sygdom, til at blive der. Særligt interessant er, at det understreges, at de muslimer, der forbliver i de områder, hvor epidemier hærger, opnår samme status som en martyr, dvs. den højeste position i det islamiske paradys (Jannah).

Den aktuelle COVID-19-kontekst anvendes også til at bekræfte en konservativ islamisk beklædning og adfærd. Fortællingerne i den online rekrutteringspropaganda er eksempelvis, at Allah især beskytter kvinderne, der ifølge (organisationernes fortolkning af) islamiske skrifter bør bære niqab og ikke give hånd, og derved er i begrænset smittefare.

Sociale medier som rekrutteringsplatform

Men er rekruttering på sociale medier alene nok til at rekruttere en person til en ekstremistisk ideologi eller organisation? En ny undersøgelse udført af International Center for the Study of Violent Extremism (ICSVE) baseret på 236 dybdegående interviews tyder på, at det efterhånden er tilfældet⁶.

Internettet har skabt et miljø, hvor verden er blevet mindre og mere sammenkoblet, og hvor der er mulighed for at se følelsesstærke billeder fra fjerntliggende dele af verden i realtid. Dette spiller ind i den allerede eksisterende islamiske tro på sammenholdet i den muslimske ummah, hvilket de danske salafiorganisationer er hurtige til at udnytte.

Særligt interessant fremhæver det nye studie, at en reel relation og følelsen af en tæt kontakt på SoMe efterhånden også er mulig eksempelvis på grund af live-oplæg med mulighed for at stille spørgsmål og samtale undervejs⁷. Ekstreme organisationer kan hermed række ind i værelserne hos en ungdom og tilbringe timer, som få danske forældre har tid til at investere som situationen er nu. De danske salafiorganisationer anvender også SoMe til at annoncere arrangementer på lukkede eller krypterede fora, hvor intimiteten formentligt er endnu større.

Opsummerende kan der være en risiko for en stigende online-radikalisering i forbindelse med COVID-19. De danske moskeer er lukkede, de traditionelle arrangementer omkring ramadan er aflyst og mange unge tilbringer flere timer foran computeren. Samtidig er der et stigende antal tilbud fra danske salafiorganisationer, der online anvender COVID-19-situationen i rekrutteringsøjemed.

Noter

1. Pew Research Centre , Most Americans Say Coronavirus Outbreak Has Impacted Their Lives. 2020. Available from: <https://www.pewsocialtrends.org/2020/03/30/most-americans-say-coronavirus-outbreak-has-impacted-their-lives/> American Enterprise Institute, March 2020 American Perspectives Survey. 2020. Available from: <https://www.aei.org/american-perspectives-survey/>

2. Se fx Pargament, K.I. and C.L. Park, In times of stress: The religion-coping connection. 1997, Berger, P.L., The sacred canopy; elements of a sociological theory of religion.(Garden City, N.Y.: Doubleday 1st ed. 1967)

3. Se fx Wiktorowicz, Q., Radical Islam rising: Muslim extremism in the West. (Rowman & Littlefield Publisher 2005). Sageman, M., Understanding terror networks. (University of Pennsylvania Press 2004). Lindekilde, L. and P. Bertelsen, "Voldelig transnational aktivisme: Islamisk Stat, foreign fighters og radikalisering" Dansk Sociologi, 2015. 26(4): p. 29-51. Hemmingsen, A.-S., The attractions of Jihadism. An identity approach to three Danish terrorism cases and the gallery of characters around them, PhD Thesis 2010. Available from: <https://www.diis.dk/en/research/the-attractions-of-jihadism>

4. Se fx Sageman, M., Leaderless Jihad: Terror Networks in the Twenty-first Century. (Pennsylvania: University of Pennsylvania Press 2008). Crone, M.,

Dynamikker i ekstremistiske miljøer. (DIIS working Paper 2010). Available from: https://www.diis.dk/files/media/publications/import/extra/wp2010-24-dynamikker-i-ekstremistiske-miljoer-web_1.pdf?

5. Se fx <https://www.njhomeland-security.gov/analysis/online-extremists-exploit-covid-19-to-inspire-supporters>; <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/contending-with-isis-31iii20.pdf>; https://pomeps.org/wp-content/uploads/2020/04/PO-MEPS_Studies_39_Web.pdf; <https://www.youtube.com/watch?v=VbcQxV-LIMqc&t=1536s>

6. <https://moderndiplomacy.eu/2020/04/16/is-internet-recruitment-enough-to-seduce-a-vulnerable-individual-into-terrorism/>

7. <https://moderndiplomacy.eu/2020/04/16/is-internet-recruitment-enough-to-seduce-a-vulnerable-individual-into-terrorism/>

www.stopekstremisme.dk